

[Justitsministeren.]

retspsykiatriske undersøgelser: den ambulante mentalundersøgelse, som kan foretages, hvad enten sigtede er fængslet eller på fri fod, og hospitalsundersøgelse, som forudsætter indlæggelse.

Uden for det storkøbenhavnske område foretages de ambulante mentalundersøgelser som regel af amts- eller kredslægen, som ifølge loven om embedslægevæsenets ordning er retslæge. I en del lægekredse er embedslægerne imidlertid fritaget for disse undersøgelser, idet de er overdraget til læger ved lokale psykiatriske hospitaler og institutioner.

I København foretages alle ambulante mentalundersøgelser af justitsministeriets psykiatriske undersøgelsesklinikk. Endvidere er ambulante mentalundersøgelser af arresterter fra Københavns nabopolitikredse henlagt til klinikken. Klinikken ledes af to sideordnede overlæger, som er speciallæger i psykiatri.

Indlæggelse til mentalobservation finder sted på statshospital, åndssvageanstalt eller — i sjældnere tilfælde — psykiatriske afdelinger på de almindelige hospitaler. Der er i de senere år søgt gennemført en koncentration, således at flest mulige undersøgelser foretages på statshospitalerne i Nykøbing S. og Risskov ved Århus.

Resultatet af mentalundersøgelsen forelægges for retslægerrådet i alle tilfælde, hvor undersøgelsen er sket på hospital, samt i andre tilfælde, hvor lægeerklæringen går ud på at tilråde anvendelsen af særforanstaltninger, eller hvor der i øvrigt måtte være særlig anledning dertil.

Det fremgår af, hvad jeg har sagt, at mentalundersøgelser foretages af læger, der er uafhængige af politiet, anklagemyndigheden eller fængselsvæsenet under udøvelsen af denne opgave. Dette gælder også for de undersøgelser, der foretages på den særlige klinik i København, idet denne bl. a. netop for at sikre dens uafhængighed er henlagt direkte under justitsministeriet.

Det er alene lægernes opgave — og forpligtelse — at foretage en objektiv undersøgelse af den sigtedes psyke og på grundlag heraf at vejlede anklagemyndigheden, forsvarens og retten ved bedømmelsen af hans tilregnelighed og dermed ved afgørelsen af, hvilken sanktion der bør bringes i

anvendelse, såfremt sigtede anses for skyldig. Sagens efterforskning og bedømmelsen af de foreliggende beviser er lægen uvedkommende. For yderligere at skabe trykkeløshed for en sagkyndig objektiv og uafhængig vurdering af disse sager får, som jeg nævnte, retslægerrådet samtlige de sager, der kan give anledning til overvejelse om særlige foranstaltninger, forelagt til „overskøn“. Ej heller retslægerrådet har naturligvis tilknytning til politiet, amklagemyndigheden eller fængselsvæsenet.

Jeg mener herefter ikke, at der med føje kan rejses kritik mod den gældende ordning ud fra det synspunkt, at de læger, der foretager mentalundersøgelser, ikke er uafhængige af de strafforfølgende myndigheder.

Når det ærede medlem i sit spørgsmål nævner muligheden af en ordning, hvorefter psykiatere antages i hvert enkelt tilfælde, vil jeg gerne henlede opmærksomheden på, at mentalundersøgelser forudsætter en særlig sagkundskab vedrørende kriminelle, som de fleste privatpraktiserende psykiatere næppe er i besiddelse af. Det ville således blive en meget begrænset kreds af psykiatere, som ville kunne antages til at foretage mentalundersøgelser, stort set identisk med dem, der nu foretager undersøgelse, og man ville da intet vinde derved. Sluttelig må jeg desværre mene — „desværre“ i forhold til det ærede medlem — at der ikke er anledning til at ændre den ordning, vi har.

Poul Dam: Jeg takker den højtærede justitsminister for svaret, men vil dog gerne spørge, hvorledes det skal forstås, at lægerne er ganske uafhængige af politiet.

Jeg er klar over, at man med den nyordning, som medførte navneændringen, søgte at skabe et direkte tilhørsforhold til justitsministeriet, men hvis man kigger efter på finansloven, viser det sig dog, at personalet ved denne klinik stadig står opført under hovedtitlen „politi“ ind imellem alle andre politiembedsmænd. I hvert fald opfatter adskillige mennesker, adskillige i offentligheden, måske også adskillige pressefolk, utvivlsomt denne særlige københavnske institution som en institution, der de facto er og føler sig som en del af politiet. Det er begrundelsen for, at jeg har stillet spørgsmålet, og jeg er lidt forundret over, at den højtærede justitsminister mener, at alt er